

Dodatek č. 1 ke školnímu řádu

Orientační testování na přítomnost návykové látky v organismu žáka

1. Udělování souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním nezletilého žáka na přítomnost návykové látky v organismu

Legitimita souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost návykové látky v jeho organismu vyplývá v první řadě z mezinárodní Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č.104/1991 Sb. Státy, které jsou smluvními stranami této Úmluvy, se bez výjimky shodly na důležitosti chránit děti před zneužíváním návykových látek, a proto se v čl. 33 zavázaly k tomu, že budou přijímat všechna nezbytná opatření, včetně zákonných, správních, sociálních a kulturních, k ochraně dětí před nezákonným užíváním návykových látek a k zabránění využívání dětí při jejich nezákonné výrobě a obchodování s těmito látkami. Prvotní odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte svěžuje Úmluva v čl. 18 rodičům/zákonným zástupcům, přičemž základním smyslem jejich péče musí být zájem dítěte.

Ve stejném tónu zní i ustanovení o rodičovské odpovědnosti v zákoně č.94/1963 Sb. o rodině, v platném znění. Rodiče jsou povinni důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho chování a vykonávat nad ním dohled odpovídající stupni jeho vývoje. Důsledná výchova není možná bez důsledné kontroly. Prostředkem k takové kontrole jsou rovněž orientační testy na přítomnost návykové látky v organismu.

Možnost provést orientační testování, působí preventivně nejen na dítě/žáka užívající návykové látky, ale i na ostatní děti/žáky, proto smyslem „ochrany práv dítěte“ není chránit izolovaně jen práva jednoho konkrétního dítěte/žáka, ale současně chránit i práva ostatních dětí/žáků. Je plně v rámci rodičovské zodpovědnosti dát škole souhlas s orientačním testováním dítěte/žáka školy na přítomnost návykové látky v jeho organismu s tím, že škola má na základě takového souhlasu právo orientační testování v případě důvodného podezření provést. Takovéto jednání není v rozporu se zájmy dítěte, a tudíž neodporuje žádným ustanovením na ochranu zájmů dítěte.

Orientační test na přítomnost návykové látky v organismu žáka ve školním prostředí se provádí pouze v případě **důvodného podezření** na užití návykové látky tímto žákem. Užití návykové látky se zjišřuje ze slin. Slinný test je neinvazivní metodou v testování na přítomnost návykové látky v organismu a pro svou jednoduchost a nezasahování do tělesné integrity žáka nevyžaduje, aby byl proveden lékařem.

Vylučuje se plošné nebo namátkové orientační testování na přítomnost návykové látky v organismu žáků. Škola má navíc i bez souhlasu zákonného zástupce oprávnění provést testování v případě, že žák vykonává činnost, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek (**týká se to jen určitých forem výuky**), je již dnes dáno škole přímo zákonem č.379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, (blíže k tomu viz stanovisko MŠMT ze dne 13.bubna 2010, pod č.j. 7684/2010-80).

Souhlas rodiče s orientačním testováním jejich dítěte a žáka školy na přítomnost návykové látky v jeho organismu tedy jen rozšřuje oprávnění školy provést orientační testování i na zbývající formy výuky a na aktivity v rámci školy vůbec.

Zákonný zástupce má z právních předpisů (stěžejní je Úmluva o právech dítěte, Zákon o rodině) rodičovskou zodpovědnost, se kterou jsou svázána jasná práva při výchově a péči o dítě. Souhlas s orientačním testováním jeho dítěte v roli žáka školy na přítomnost návykové látky v jeho organismu k nim neoddiskutovatelně patří.

2. Nález OPL ve škole

2.1 V případě, že pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- 2.1.1 Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- 2.1.2 O nález ihned uvědomí vedení školy.
- 2.1.3 Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
- 2.1.4 O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

2.2 V případě, kdy pracovníci školy budou mít u žáka důvodné podezření na užití návykové látky, postupují takto:

- 2.2.1 Uvědomí vedení školy.
- 2.2.2 Bude mu proveden orientační test na přítomnost návykové látky v organismu.
- 2.2.3 Odmítne-li žák na výzvu pedagoga se orientačnímu testu podrobit, hledí se na něj jako by návykovou látku užil.
- 2.2.4 V případě, že je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník v souladu s metodickým doporučením MŠMT 21291/2010-28.
- 2.2.5 O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl test proveden. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. U zápisu a testování je přítomen druhý pedagogický pracovník. Test **plně hradí rodič nebo zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák sám**.
- 2.2.6 Pracovník uvědomí rodiče popř. zákonného zástupce žáka.
- 2.2.7 Obdobný postup zvolí pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem návykové látky, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.
- 2.2.8 Škola je povinna oznámit OSPOD skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě požívá návykové látky (§10 odst. 4 zákona č.359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí).

2.3 V případě, kdy pracovníci školy zadrželi u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- 2.3.1 Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- 2.3.2 O nález ihned informují vedení školy.
- 2.3.3 O nález sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel školy nebo jeho zástupce.
- 2.3.4 O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- 2.3.5 V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

2.4 V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupuje takto:

- 2.4.1 Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- 2.4.2 O podezření informují vedení školy.

- 2.4.3 Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují další postup a informují zákonného zástupce žáka.
- 2.4.4 Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

2.5 Výchovná opatření

Při stanovování výchovných opatření a jejich uplatňování vůči žákovi, se doporučuje:

- 2.5.1 rozlišovat mezi prokázanou konzumací a distribucí OPL
- 2.5.2 mezi prvním a opakovaným porušením ŠŘ v těchto souvislostech
- 2.5.3 mezi konzumací jednotlivých návykových látek podle jejich zdravotní a sociální nebezpečnosti
- 2.5.4 pokud možno preferovat individuální přístup při řešení porušení ŠŘ

Potvrzení souhlasu zákonného zástupce a souhlasu zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost návykové látky v organismu bude projednáno s rodiči a třídními učiteli vždy na třídních schůzkách 1. ročníků počátkem měsíce září od školního roku 2012/2013.

3. Testování žáků:

zodpovědní pracovníci + druhý pedagog

3.1 Teoretické vyučování:

Mgr. Natalie Raveane – školní metodik prevence

Mgr. Květuše Hermanová – zástupce ředitele pro teoretické vyučování

3.2 Praktické vyučování:

Mgr. Radek Jašek – zástupce ředitele pro odborný výcvik

Miroslav Hopp – učitel odborného výcviku

Radek Foltys – učitel odborného výcviku

Lumír Pavlík – učitel odborného výcviku

Tomáš Kušnier – učitel odborného výcviku

Miroslav Tvrdý – učitel odborného výcviku

3.3 Domov mládeže:

Martina Czyžová – vedoucí vychovatelka

Veškeré zápisy o přestupcích dat v jednom vyhotovení školnímu metodikovi prevence.

Zpracovala: Mgr. Natalie Raveane
školní metodik prevence

Zodpovídá: Mgr. Miroslav Weisz
ředitel SOU stavební, Opava

Zpracováno dne 1. 9. 2014

Aktualizováno: 26. 9. 2016